

Asiallinen kohtelu opiskeluyhteisössä 2023

Ohjeen sisältö

1	Tasavertainen kohtelu	1
2	Mitä on kiusaaminen	2
3	Wilman kiusaamisilmoitus	3

1 TASAVERTAINEN KOHTELU

Tasavertaisessa oppilaitoksessa, meillä OSAOssa, sitoudumme tasavertaisuuden edistämiseen. Toimintamme on tasapuolista, oikeudenmukaista, arvostavaa, kannustavaa ja ihmisten erilaisuuden huomioon ottavaa.

Yhteisöllinen toimintakulttuuri ja opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistaminen (ks. luku yhteisöllinen opiskeluhoito) ovat toimintamme perusta.¹ Kiinnitämme erityisesti huomiota tasavertaisuuden toteutumiseen hakeutumisen, opetuksen ja ohjauksen käytännön toteutuksessa. Opetusjärjestelyt toteutamme tasavertaisuutta noudattaen siten, että:

- Toimintakäytännöt ja vuorovaikutus tukevat ohjausta ja oppimista (esim. vaihdamme ryhmäjakoja, jotta kukaan ei jää yksin ja opiskelijat oppivat toimimaan toistensa kanssa).
- Toimintakäytännöt ja vuorovaikutus tukevat kunkin omaa kulttuuria/ kieltä/ identiteettiä ja sosiaalista kanssakäymistä (esim. puhuttelemme kaikkia sukupuolineutraalisti, emme tee sukupuoliolettamia, sosiaalitytöt ovat soveltuvien osien sukupuolineutraaleja)
- Yhteydenpito huoltajien ja muiden ulkopuolisten tahojen kanssa tukee opintojen sujumista ja ammatti-identiteetin kehittymistä.
- Opetusjärjestelyt ovat tasavertaisia. **Emme hyväksy** epätasa-arvoa edistävää loukkaavaa vallankäyttöä, esimerkiksi näkymättömäksi tekemistä, naurunalaiseksi saattamista, tiedon pimitystä, syyllistämistä ja häpeään saattamista.

Toteutamme opiskelijavalinnat lainsäädännön ja ennalta sovittujen menetelmien mukaisesti. Arvioimme opintosuoritukset voimassa olevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Perehdytämme opiskelijat arvioinnin perusteisiin ja kriteereihin sekä arvioinnin oikaisuun opetusjakson alussa.

OSAolla on järjestyssäännöt <https://www.osao.fi/opiskelen-osaossa/opiskelu/turvallinen-opiskeluymparisto/>. Niiden tavoitteena on taata jokaiselle oppilaitoksessa työskentelevälle työrauha ja -viihtyvyys sekä työturvallisuus ja näin edistää opetus- ja kasvatustavoitteiden saavuttamista.

Emme suvaitse väkivaltaa, kiusaamista, häirintää eikä ahdistelua oppilaitoksessa, työpaikalla tai sosiaalisessa mediassa.

Pidämme yllä avointa, ystävällistä ja keskustelevaa ilmapiiriä. Oppilaitosyhteisön opiskelijajäsenenellä on mahdollisuus vaikuttaa oman yhteisön toimintaan. Ks. luku 3.1.

¹ OPH, Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa, 2020:3a

2 MITÄ ON KIUSAAMINEN

Mitä on kiusaaminen?

1. Henkilö kokee tullessa kiusatuksi
2. Kiusaaminen on
 - tahallista vahingoittamista
 - toistuvaa
 - fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista
 - suoraan tai epäsuoraan kohdistuvaa.

Kiusaamisesta ei ole aina kysymys silloin, kun kaksi tasaväkiä henkilöä riitelee keskenään.

Henkistä väkivaltaa on toistuva, säännöllinen ja pitkään jatkuva epäasiallinen, nöyryyttävä, väheksyvä tai alistava kielenkäyttö tai muu järjestelmällinen ja jatkuva toista alistava epäasiallinen toiminta (kiusaaminen), eristäminen, syrjintä, seksuaalinen tai sukupuoleen perustuva häirintä tai ahdistelu.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä. Seksuaalinen häirintä loukkaa henkilön psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaavan, vihamielisen, halventavan, nöyryyttävän tai ahdistavan ilmapiirin. Fyysinen seksuaalinen häirintä voi olla rikoksena rangaistavaa seksuaalista ahdistelua.

Sukupuoleen perustuva häirintä on henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Se ei kuitenkaan ole luonteeltaan seksuaalista.

Grooming tarkoittaa aikuisen tietoista ja tavoitteellista toimintaa, jolla pyritään seksuaaliseen kontaktiin lapsen kanssa tai houkutellaan lapsi tekemään seksuaalisia tekoja. ([OPHn opas](#))

Miten toimin, jos minua, opiskelijatoveriani tai henkilökuntaan kuuluvaa kiusataan, ahdistellaan tai syrjitään?

Kerron kiusaajalle/ahdistelijalle, että hänen käytöksensä ei ole asiallista.

Jos tämä ei auta, kerron asian kahden kesken omaopettajalle tai muulle henkilökuntaan kuuluvalla tai työpaikkaohjaajalle, joka käynnistää tilanteen selvittelyn. Voin myös ilmoittaa asiasta Wilmassa häirintäyhteyshenkilölle (Kiusaamisilmoitus).

Tasa-arvoisia me kaikki ollaan, älä siis toista kiusaa tai mollaa!

3 WILMAN KIUUSAAMISILMOITUS

Opiskelija voi tehdä kiusaamisilmoituksen (opiskelijan Wilmassa tekemä sähköinen ilmoitus) tilanteessa, jossa opiskelijaa itseään kiusataan tai opiskelija havaitsee jotakin toista henkilöä kiusattavan.

Ilmoituksen vastaanottaa nimetty henkilökunnan jäsen, häirintäyhteyshenkilö. Häirintäyhteyshenkilöt ovat pääosin opinto-ohjaajia. Löydät Kiusaamisilmoitus-lomakkeen Wilman kohdasta Hakemukset ja päätökset.

Lomakkeella voit ilmoittaa: a) Minua on kiusattu. ☐ tai b) Olen havainnut kiusaamista. ☐
Häirintäyhteyshenkilö merkitsee asian käsittelyn jälkeen kohdan ☐ asia käsitelty.

Ilmoitukset tallentuvat Wilmaan ilmoittajan tietoihin suojattuun näkymään. Ilmoituksen näkevät vain opiskelija ja häirintäyhteyshenkilö sekä yksikön yksikönjohtaja. Tietoja säilytetään Wilmassa yksi vuosi asian käsittelyn jälkeen.

Häirintäyhdys henkilön tehtävänä on tarjota neuvontaa ja tukea häirintää, ahdistelua, kiusaamista, syrjintää tai muuta epäasiallista kohtelua kohdanneille opiskelijoille. Häirintäyhdys henkilöön voi olla yhteydessä, vaikkei olisi itse häirinnän kohteena, mutta on nähnyt häirintää tai haluaa keskustella siitä. Häirintäyhdys henkilöt käsittelevät jokaisen tapauksen luottamuksellisesti, eikä jatkotoimenpiteisiin ryhdytä ilman asianomaisen suostumusta. Häirintäyhdys henkilöt ovat vaitiolovelvollisia. Häirinnän kohteeksi joutuneella on aina mahdollisuus kääntyä kenen tahansa turvalliseksi kokemansa henkilökunnan edustajan puoleen.